

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi irozszyła się dwa razy dziennie na Warszawę na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 57 w.
Zachód 8 15 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 2 cali 7.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 34
Zachód 3 58.
Długość dnia godzin 9 minut 4.
Ubyło 7 40

Cost ogłoszeń

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Sroda: Piotra Aleksandryjskiego B.
Czwartek: Barlaama, Józefa Pus.
Piątek: Mansfeta B. i Rufa M.
Sobota: Saturnina Mecz.

Costa Kurjera:
W Warszawie: podana test
nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: opłata za przesyłkę
koszt ekspedycji: rocznie rs. 3,
półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartal-
nie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno
wydanie Kurjera przyjmu-
wana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5, poranny w dniu powsze-
dnim k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dnia: Cecylii Panny Mecz.
Niedziela: Klemensa Pap. Mecz.
Poniedziałek: Jana od Krzyża Wyzn.
Wtorek: Katarzyny Panny Mecz.

Numer niniejszy wyszedł z dru-
tu o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Koncerta: Obchód uroczystości św. Cecylii, patron-
ki muzyki. Koncert i żywe obrazy w Towarzystwie
muzycznym. (Sale reductowe—godzina 8 wieczorem.)

Widowiska: Teatr wielki: „Katarzyna córka
bandyty” (występ panny Marji Giuri); — Teatr ro-
zmaitości: „Sila złego na jednego”, „Pan Geldhab”
i „O chlebie i wodzie”; — Teatr mały (przy ulicy
Damiłowiczowskiej): „Życie paryskie”. Godzina 7 i
pół wieczorem.)

Cmentarz w Brudnie.

Rozszerzającej się z każdym rokiem Warszawie
potrzeba coraz więcej powietrza i przestrzeni...

Przedmieścia i osady do niedawna jeszcze odległe
wcielone zostały do terytorium miejskiego.

Z tym rozrostem miasta żywych łączy się sprawa
miasta... umarłych.

Do roku 1790-go Warszawa ograniczała się na
kilku cmentarzach wewnątrz miasta położonych, jak
na placu Warekim, przy ulicy Senatorskiej obok
kościółka oo. Reformatorów i innych świątyni. Z bie-
giem czasu okazała się nieunikniona potrzeba zało-
żenia cmentarza poza miastem. Dzięki tedy dobro-
czynnej interwencji Melchiora Szymanowskiego, sta-
rosty klonowskiego, który na rzecz ogółu odstąpił
część swojej jurdyki, powstał cmentarz na Po-
wazkach.

Cmentarz ten pokilkakroć za pomocą dokupu przy-
ległych gruntów prywatnych rozszerzony, dzisiaj
wobec półmilionowej blisko ludności Warszawy o-
kazał się niedostatecznym.

Pragnąc więc zapobiedz niewygodom powstają-
cym ze zbytniego rozszerzenia cmentarza, jak nie-
mniej płynącym z powodu jego odległości od przed-
mieść, postanowiono założyć pole zmarłych w prze-
ciwnej stronie Warszawy.

Rozpoczęto tedy poszukiwania i obrano wieś Bru-
dno jako najlepiej temu celowi odpowiadającą.

Rezultatem było poświęcenie nowego cmentarza,
o którym wczoraj szerzej mówiliśmy.

Odtąd nowy obszar będzie przeznaczony dla Sta-
rej i Nowej Pragi, dla wszystkich szpitalów, tudzież
ubogich zmarłych chowanych kosztem instytucji.

Wyborowi miejsca towarzyszyły ceny gruntów,
stosunkowo o wiele tańsze od położonych w przeci-
wnych Brudna okolicach. Jeżeli bowiem tam za je-
den łokieć kwadratowy żądano kop. 50, tu, z przy-
czynny licznych piaszczystych nieużytków, wymaga-
nia właścicieli nie przekroczyły kop. 1½ za tę samą
przestrzeń. Nie sądząc jednak czytelnicy, aby do-
konana transakcja zasługiwała na nazwę zbyt świe-
tnej. Jeżeli do sumy rs. 12,600 zapłaconej za grun-
ta doliczymy nader znaczne koszty wystawienia
murowanej zagrody, znielowania placu cmentarne-
go, jak niemniej urządzenia wygodnej szosy dwie
wiorsty przeszło długości, ogólna cena jednego lo-
kcia dorówna żądanej za rogatką mokotowską.

Jedną z najwybitniejszych stron ujemnych nowe-
go cmentarza jest jego znaczna odległość od miasta,
obecne bowiem jego specjalne przeznaczenie dla
mieszkańców Pragi jest tylko tymczasowe. Z chwi-
łą szerszego zapewnienia cmentarza powązkow-
skiego a nadewszystko wzniesienia w Brudnie ka-
plicy oraz domu pogrzebowego, co nastąpi za lat
kilka, znaczna część Warszawy przyłączy się do no-
wego poświęconego miejsca. Wtedy kilkowieśtowa
przestrzeń nieomylnie zmieni warunki dzisiejszego
sposobu eksportacji, niepodobna bowiem przypuścić,
aby tak odległa droga przebywana była powolnym
krokiem wślad za karawanem, jak się to dotychczas
dzieje.

Jedynym środkiem uniknięcia wielu niedogodno-
ści będzie zbudowanie linii tramwajowej zaopatrzo-
nej w odpowiednie wagony.

Zresztą, nie jeden tylko cmentarz zasługuje na u-
łatwioną komunikację.

Wzdłuż świeżo wytkniętej drogi, sądząc z po-
czątków, powstanie tam cały szereg domów, których
mieszkańcy będą się niustannie łączyć z miastem.

Niemniej liczna publiczność przybywająca dla od-
wiedzenia zmarłych będzie wymagała tańszego środ-
ka lokomocyjnego.

Są to projekta zasługujące na uwagę ze względu
na wygodę ogółu a co najważniejsza nieuniknioną
potrzebę skrócenia czasu oraz zmniejszenia wydat-
ków.

Powracając do samego cmentarza winniśmy nad-

mienić, iż suche i nadzwyczaj pulchne piaski skła-
dające się na jego grunta, według zapewnienia spe-
cjalistów będą wymagały darniowania.

Mury ochronne wzniesione z dwóch stron cmenta-
rza wymagać też będą rozszerzenia granic.

Z tem wszystkiem nabytek nowego cmentarza
przez wzgląd na jego doniosłość w stosunku do po-
trzeb miasta jest rzeczą uwagi i uznania godną.

Sf.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Senat finlandzki asygnował sumę 16,000 marek
na wydanie fińsko-rosyjskiego słownika, którego u-
łożeniem zająć się ma p. Majków, nauczyciel gimna-
zjum rosyjskiego w Helsińgorsie.

— Według preliminarza budżetu, przedstawione-
go przez centralny zarząd poczt i telegrafów do rady
państwa, cała suma dochodów obliczoną została na
rok przyszły na 25,695,249 rs., podczas gdy wydatki
wyniosą rs. 23,761, 277.

— W Petersburgu i Moskwie, jak donoszą St. Pet.
Wied., otwarte wkrótce zostaną dwie specjalne szko-
ły dla służby kolejowej a mianowicie dla dorosłych
robotników, nie mogących wstępować do techni-
cznych szkół kolejowych. Szkoły będą ich przygo-
towywały na maszynistów i majstrów. Kurs nauk
trzechletni.

— Z wiosną roku przyszłego, jak się dowiaduje
petersburskie Echo, rozpocząć się mają studia nad
budową nowej linii kolejowej od Brześcia litewskie-
go przez Chełm do Tomaszowa w gubernji lubel-
skiej.

— W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie
członków kasy zjednoczenia urzędników kolei teres-
polskiej.

— Według ostatnich obliczeń, w Warszawie za-
mieszkuje: 417 lekarzy wolnopracujących (w tej
liczbie dwie kobiety), 25 dentystów, 261 starszych
felczerów (z tych 194 utrzymuje ratury) i 382 aku-
szerek. Zakłady, pozostające pod kontrolą urzędu
lekarzkiego w mieście naszym są następujące: 40
apteki allopacyjne, 1 homeopatyczna i 11 składów
materiałów aptecznych. W ciągu roku zeszłego

GRZEŚ.

HISTORIA MAŁŻEŃSKA

opowiedział

WOŁODY SKIBA.

(Dalszy ciąg.)

Nie przypuszczając bynajmniej, żeby pan January
mógł naprawdę coś chcieć od niego i sądząc, że je-
dynym interesem gościnnego gospodarza była owa
emersonowa butelka, którą chciał go jeszcze tytułem
miękkiego uraczyć, bohater nasz spokojnie oczek-
iwał początku owej rozmowy, która miała pozostać
ajemnicą przed pannami.

Nie czekał długo. Ledwie trącili się kieliszkami,
an Papalik zaczął.

— No, mój chłopcze... daruj staremu, że się tak
nufale do ciebie odzywa... powiedz mi, ale tak z ser-
ca, szczerze... jak ci się podobały moje dziewczęta?

Grześ aż się zarumienił na to obcesowe pytanie.

— Prawdziwie śliczne panienki — rzekł nieśmia-
o, spuszczać oczy.

— Jak łanie, co?

— Panie dobrodzieju... — odpowiedział nasz bo-
hater — gdybym ja miał porównywać, tobym musiał

poszukać szlachetniejszego porównania.

Pan January patrzył z zadowoleniem na jego po-
mieszanie i pokręcał wargami.

— Nazwałbyś może którą aniółkiem, co? he?

— Panie dobrodzieju... — zmieszkał się jeszcze bar-
dziej nasz bohater — nie wiem doprawdy...

— No, no, nie żenuj się... ja im nie powtórzę... po-
głaszcz tylko serce ojcowskie... nazwałbyś aniółkiem,
prawda? he?

Jak tu nie pogłaszczać serca ojca, który sam o to
prosi, tajemnicę przyrzeka i doskonałym winem czę-
stuje?

— Ab! panie dobrodzieju... — rzekł Grześ — gdy-
bym tylko śmiał...

— Ale śmieć! śmieć! nikt ci nie broni, kochany pa-
nie Grzegorz... — zachęcił go pan January — nie
uwierzyć jak to dla ojcowskiego serca miłe... Mnie
to lepiej smakuje niż tobie moje wino, chociaż pra-
wda, że nieźle?... warto mu dać buzi!... Tylko pro-
szę nie próżnuj, dokończ kieliszka...

Bohater nasz dokończył, dzierżawca Wyrwanek
nalal znowu.

— Więc nazwałbyś aniółkiem — mówił dalej —
ale którą?... przyznaj się otwarcie... którą z trzech?...

Atak stawał się coraz zwałowszym.

— Panie dobrodzieju — odrzekł Grześ — zbyt
mało znam dom państwa... nie miałbym prawa za
pierwszą bytnością...

— To dobrze, to bardzo dobrze... nie zdecydowa-
łeś się jeszcze której oddać pierwszeństwo... Nie
mam ci tego za złe, kochany panie Grzegorz...

Wszakże i Parys się namyslał nim jabłko oddał We-
nerze... Ale to nie... chciej tylko częściej mój dom
nawiedzać, a sąd się jakoś wyrobi... Już to ja się
znam na tem...

— Z największą przyjemnością, ile razy będę w
tych stronach, skorzystam z łaskawego zaproszenia...

— Ba! ba! ba! ile razy będę w tych stronach...
komu innemu możeby to wystarczyło, ale nie Papali-
kowi... Nie puszczę cię, póki mi nie dasz słowa, kie-
dy przyjedziesz...

— Jak będę mógł najprędzej, panie dobrodzieju.

— Jak będziesz mógł najprędzej, to już dobrze...
ale kiedyż to będzie?... Określ przynajmniej w przy-
bliżeniu.

Bohater nasz, który się już trochę domyslał, jakie
plany i projekta mieć może dzierżawca Wyrwanek,
zamyślił się przez chwilę nad tem, jakby w sposób
najgrzeczniejszy powiedzieć datę jaknajdalszą.

— Jeżeli pan dobrodzieju nie weźmie mi tego za
złe — rzekł po chwili — to może nawet jeszcze w tym
roku.

— W tym roku! a toś się wybrał, kochany panie
Piekarszewski — zawołał pan January — a niechże cię
nie znam! w tym roku!... Teraz lipiec i gotówbyś
przyjechać aż na Boże Narodzenie, a tu tymczasem
dziewiętnastego września imieniny moje, piętnastego
października Tereni... Co mi to z ciebie za kawa-
ler... myślałem, że powiesz w tym miesiącu!

— Byłoby to z mojej strony nadużyciem łaski pa-
na dobrodzieja, gdybym się narzucał tak często... —
odpowiedział nasz bohater.

— Posłuchaj mnie pan, panie Piekarszewski —
rzekł pan January poważniej — widzisz mnie po raz
pierwszy, więc ci się nie dziwię, żeś mnie nie po-
znał. Znalazłeś dom zamożny, myślisz sobie: to oby-
watel całą gębą, człowiek dumny, pan. grzeczny

wszystkie apteki warszawskie otrzymały 674,540 recept na wydanie lekarstw. Z liczby tej najwięcej recept na jedną aptekę przypadło 49,172, najmniej zaś 4,600 w ciągu roku.

= Licytacja w magistracie m. Warszawy na sprzedaż placu przy ulicy Trebackiej oznaczonego numerem 4-ym. z powodu braku konkurentów znowu nie doszła do skutku.

= Stróż domów otrzymali już polecenie posypywania chodników piaskiem lub popiołem, oraz naciągania filiz kamiennych oślizgniętych dla zapobieżenia wypadkom.

= Prezesem komitetu Towarzystwa dobroczynności, opiekującego się terminatorami wybrany został p. Władysław Kronenberg, wiceprezesem p. Karol Nowodworski, sekretarzem p. Józef Metler. Opiekunami cyrkulowymi w cyrkule I-ym p. Jan Gautier, w II-ym p. Mieczysław Bleszyński, w III-ym p. Jan Łazowski, w IV-ym, V-ym i VI-ym p. Julian Bogdański, w VII-ym pp. Florian Kwasieborowski i Konrad Sachocki, w VIII-ym p. Feliks Jeziorański, w IX-ym i X-ym p. Szymański, w XII-ym p. Cezary Skoryna. Członkami komitetu pozostali ci sami, którzy w nim w r. z. zasiadali z przybraniem p. Okryńskiego.

= Z teatru.

"Linda" zdaje się być stworzoną dla p. Russel. Połowiczny charakter tej partji splecionej z liryzmu i dramatu w stosunku nieprzekraczającym zasobów wokalnych sympatycznej artystki, tak odpowiada naturze jej talentu, że od pierwszej zaraz sceny p. Russel czuła się widocznie w swoim żywiole.

Śpiewaczka koloraturowa walczyła o lepsze z dramatyczną: arja pełna ślicznych *staccat* w pierwszym akcie rywalizowała ze sceną obłąkania w drugim; całość traktowaną była z subtelnym stopniowaniem ekspresji z zachowaniem umiejętnej równowagi pomiędzy dwoma czynnikami wchodzącymi w skład tytułowej partji.

Nekliwym kochankiem Lindy był p. Myszuga i natchnął rolę czarem, który wywiera tęskny i rzeźmy głos jego.

Wczorajsza partja wchodzi również w naturalny zakres repertuaru ulubionego artysty; świadczyła o tem swoboda, z jaką p. Myszuga traktował szerokie, miękkie *cantabile*, w którym tak celuje.

Trudno było istotnie o sympatyczniejszą parę bohaterów...

P. Chodakowski z p. Seidemanem artystycznie dopełniali kompletu, w którym "Linda" może być uważana za jedną ze szczęśliwiej u nas wykonywanych oper.

= Przedstawienie dla dzieci.

Dnia 23-go b. m., tj. w niedzielę o godzinie 1-iej po południu, w teatrzyku amatorskim warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, odbędzie się pierwsze przedstawienie dla dzieci.

W program widowiska wejdą dwie jednoaktówki p. L. Świdorskiego.

może dla księgarza ale zawsze taki, od którego trzeba się trzymać zdaleka, żeby sobie palców nie oparzyć. Mylisz się, daję ci słowo, bardzo się mylisz. Co ja tam za obywatel, nie jestem nawet dziadkiem, tylko dzierżawcą. I z czego miałbym być dumny? Nie mam żadnych hrabiów krewnymi ani nawet kumami. Sam nawet naprawdę nie wiem czy szlachcic jestem... Ojciec mój, widzisz, zaczął od ekonomki a skończył na dzierżawinie... A ja zacząłem od dzierżawy, dorobiłem się trochę grosza, ale nietylko, żeby móc córkę dać posag... Więc na królewiczów dla mych pociech nie czekam, ale za to gotów jestem dać każdemu na piśmie rewers, że z nich będą dobre żony i matki zdrowych dzieci... Mężów nie porzucają, będą pracowały razem z nimi... wdały się w matkę nieboszczkę i ona taka była, i byłem z nią szczęśliwy przez lat piętnaście, choć grosza posagu nie wziąłem. Otóż, kochany panie Grzegorz, gdyby się gdzie znalazło dwóch takich jeszcze jak ty jesteś, to daję słowo, oddałbym wam trzem wszystkie trzy i pobłogosławił z radością...

Pomimo otarcia się o ludzi i obycia w świecie, bohater nasz na razie nie wiedział co odpowiedzieć na te słowa szczerze i serdecznie.

— No, ale kiedy tamtych dwóch nie ma — mówił dalej pan Papalik, powracając do tonu cokolwiek rubasznej wesołości — to muszę pogadać z tobą jednym. Jesteś kupiec, utargowałeś u mnie, niechże i ja utarguję coś u ciebie. Zrób mi początek... z całego mego zapasu panien na wydaniu, jeszcze się nie pozbyłem ani jednej... Rozpatrz się, namyśl i bierz która ci się spodoba...

Bohater nasz zbłądł.

— Panie dobrodzieju — rzekł drżącym cokolwiek głosem — ja jestem... żonaty...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

= Stare służki.

Posiedzenie członków magistratu naszego miasta, odbyte w dniu 18-ym b. m., poświęconem było dorocznemu rozpoznawaniu prawa do nagród z zapisu ś. p. Adama Ciojnickiego, przeznaczonych dla służ, które wzięły największą liczbę lat, przesłużonych bez przerwy w jednym domu.

Ubiegających się o rzezone nagrody kandydatek znalazło się 24, z których 10 udowodniło kwalifikacje swoje 30-letnią służbą.

Nagrodzonymi zostały dwie najstarsze, a mianowicie: Agnieszka Kordek za przesłużenie u państwa Hoppe lat 30, miesięcy 11 i dni 25, otrzymała nagrodę pierwszą w kwocie rs. 150; zaś Agnieszka Nowak, która przebyła lat 30, miesięcy 10 i dni 27 u państwa Dziembowskich, zakwalifikowaną została do nagrody drugiej, w kwocie rs. 75.

= Z Towarzystwa ogrodniczego.

Przyszła wystawa ogrodnicza zapowiadana na wrzesień roku 1885-go mocno zajmuje Towarzystwo.

Jak wiemy, wybrany został komitet, przygotowania i urządzeniem wystawy zając się mający.

Strona teoretyczna, programu, projekta nagród i medali i wszystko w ogóle co według ustawy ma być przedstawionem do zatwierdzenia departamentu rolnictwa i gospodarstwa wiejskiego, będzie wygotowane przed następującem zebraniem ogólnem miesiecznem.

Zebranie to odbędzie się dnia 15-go grudnia o godzinie 8-iej wieczorem, tak jak dwa poprzednie w sali resursy kupieckiej.

Wszystkie komisje towarzystwa organizujące się właśnie, wezwane zostały do opracowania programów wystawowych w zakresie swej specjalności.

Programy te zostaną w ogólnym rezultacie prac komitetu wystawowego przedstawione zebraniu ogólnemu.

Słyszeliśmy, że bardzo wiele osób pragnących przyjąć udział w wystawie, oczekuje z niecierpliwością ogłoszenia tych programów, aby się do nich zastosować.

Przy tej sposobności przypominamy członkom towarzystwa, że mogą wykupywać u kasjera bilety na r. 1885-ty, dające im prawo wejścia na wystawę.

Przesyłki członków zamieszkałych na prowincji, mogą być adresowane wprost: „do Towarzystwa ogrodniczego warszawskiego w Warszawie.”

= Na lato!

Dowiadujemy się, iż jeden z naszych kapitalistów nabył w Elblągu łódź parową, z zamiarem urządzenia w czasie lata stałej komunikacji pomiędzy Solecem i Pragę.

Zdaje się, iż pomysł ma szansę powodzenia.

= Prośba o opał.

Publiczność wyczekująca w domkach stacyjnych tramwajowych na nadejście właściwych wagonów, narzeka na panujące tam zimno.

O ile nam wiadomo stan finansowy towarzystwa

belgijskiego pozwala na staranniejsze opalanie budynku przeznaczonego dla pasażerów.

= Ślizgawica.

Na chodniku placu Wareckiego, tuż naprzeciw poczty, utworzyły się pokłady śliskiego lodu.

Warto byłoby zabronić służbie noszącej wodę chodzenia po chodnikach, gdyż nieszczęśliwe wypadki będą nieuniknione.

= Ślizgawka.

Za rogatką wileńską na sporej strudze uformował się lód, po którego powierzchni gromadka małych żaków ślizgawki.

W ogrodzie Saskim i na innych stawach lód zebrał już na parę cali.

Jak widzimy, zima tegoroczna zapowiada się wno już niepraktykowaną surowością.

= Bezinteresowna informacja.

W jednym z domów na Tamce, jakiś bezinteresowny obserwator wywiesza w oknie wielką tablicę mawiającą stan temperatury.

Przechodnie bardzo są wdzięczni za tę przysług szanownemu naśladowcy Magiera.

= Trofea.

W dniu wczorajszym koleją terespolską za pośpiesznym frachtem przyszła partja czterech dzików i jednego wilka.

Są to trofea myśliwskie panów K. i F., którzy znajdowali się na wielkim, trzy dni trwającym polowaniu w okolicach Międzyrzecza.

= Cukier stanął!

W detalicznej sprzedaży cukier znowu stanął. Za funt w lepszym gatunku żądają 17 kop., a w gorszym 16 1/2.

Kupcy przewidują jeszcze obniżkę.

= Siłacz.

Temi dniami poznaliśmy człowieka z olbrzymim rozwojem siły fizycznej.

Dokonywa on między innymi legendowego łapania podków.

Młody człowiek jest z profesji kowalem i wrócił obecnie z Anglii, dokąd celem wydoskonalenia fachowego wysłał go jedna z dam naszych.

= Wytrzymali gracze.

Jeszcze we środę wieczorem u pana ** zebrał się komplet do partyjki preferansowej.

Grano jedną pulę za drugą, aż nareszcie zapamiętali gracze spostrzegając, że noc już przeszła i biały dzień wdziera się do pokoju.

Jednakże uprzejmy gospodarz po śniadaniu proponuje jeszcze jedną pulkę.

Gracze, ludzie bezobowiazkowi, przystają z ochotą.

I znowu pulka za pulką, obiad, podwieczorek, ani się spostrzeżono jak nastąpił wieczór.

Zdawało się, że bezsenność skłoni grających do rozejścia się.

Lecz gdy nikt nie czuł się sennym, gościnny gospodarz zachęcił znowu do pulki.

Życie warszawskie.

„Flaki w niedzielę i czwartek.”

...Flaki powinny się dobrze wysadzić, żeby zbyt dużo sosu nie miały i były esencjonalne.

(Pisma Lucyny Cwierzakiewiczowej, t. I, str. 86).

Przyjmij dziś odemnie czytelniku, szczerzota radę...

Jeśli masz wejść w interes z mieszczaninem warszawskim, a nie wiesz czy na charakterze jego można polegać, zbadaj przedewszystkiem pilnie: ażali jest on człowiekiem jadającym flaki — w niedzielę i czwartek.

Jeżeli tak — uderz bez namysłu swoją dłonią w jego dłoń i... idźcie do rejenta.

Człowiek, który jada to samo, co jadali jego ojcowie i praojcowie, i który nie pomiesza nigdy wtorku z czwartkiem i niedzielą, bo wie dobrze, iż wtorek jest dniem kielbasy z kapustą, czwartek zaś i niedziela są dniami flaków — człowiek taki nie może być złym człowiekiem.

Fizjognomista pozna to od pierwszego nań spojrzenia...

Człowiek jadający flaki odznacza się wyrazem twarzy zaspianym nieco ale dobrodusznym. W ubraniu jest zaniedbany. Zimą nosi szal wełniany i włóczkowe rękawki; kołnierz od koszuli zakrywa, a może... ukrywa. Cera ma brudno-czerwona, oczki małe i trochę podpuknięte, nos krótki i okrągły, a policzki mocno świejące, jakby nieotarte jeszcze z tłustego sosu od flaków.

Człowiek ten posiada także — i po tem wyróżnia się go z tłumu — szczękę dolną, szyję oraz wargi wysunięte naprzód, jak u włocha lykającego makaron...

Bo flaki są makaronem północy, podobnie jak makaron jest flakami południa.

Jeżeli przy kieliszku zawiązują się buczne ale krótkotrwałe sympatie, to za to sympatie zawiązane przy flakach, spokojne są, ale trwają długo...

Flaczarze stanowią oddzielną a silną korporację. Członkowie tej korporacji zwyczają się zawsze, nawet pomiędzy obcymi — może po zapachu imbiru, który się do flaków używa. Jest to rodzaj niewinnej masonerii, posiadającej tę jeszcze dobrą stronę, iż ścieśnia węzły nie tylko przyjacielskie, ale i... rodzinne.

Pan Józef poznaje np. pana Michała w niedzielę — na flakach. We czwartek, również na flakach, pan wie ci opowiadają sobie wzajem swoje stosunki mowe. Okazuje się, że pan Józef ma dorosłą córkę, pan Michał zaś syna dorosłego. W następną niedzielę pan Michał przyprowadza ze sobą syna... na fl. Chłopak trafia od razu do serca panu Józefowi, ki go zaprasza do siebie na czwartek. Młodzi pozna się przy flakach, a rezultatem wszystkiego jest sełe, na którym wśród innych przysmaków, figuują też... flaki!

Na nieszczęście, flaki, tak z pozoru niewinne, są się niekiedy zgubną i zabijającą namiętność.

Dotknięty nią rzemieślnik nie pilnuje warsz dotknięty nią urz. dnik zaniedbuje biuro. Oby oni nie istnieją dla rodziny i dla obowiązków, dwa razy w tygodniu: w niedzielę i czwartek.

Ale czy winne są temu same tylko flaki? Jest faktem stwierdzonym, iż wydawanie flaków kończy się o dwunastej w południe, oni zaś powracają do domu o dwunastej w nocy. A przytem, jakże wytłumaczyć o dwunastej w nocy. A przytem, jakże wytłumaczyć inną, szczególną zaprawdę okoliczność? Po przypłynięciu flaków używa się jedynie łożu, pieprzu, soli, imbiru i włoszczyzny, od nich zaś, gdy wracają, czuć wyraźnie chmiel i alkohol...

Ostatecznie grano do godziny 8-ej rano dnia wczorajszego.

Tak więc gra trwała co najmniej 54 godzin, po potrąceniu już 6-ciu godzin na wypoczynek przy... jedzeniu.

Godna podziwu... wytrwałość!

= Kiedy hulać to hulać!

W dniu onegdajszym grono młodzieży wyprawiało zbiorową ucztę w jednej z drugorzędnych restauracji.

Ze biesiada odznaczała się niemałą werwą, dowodzi rubryka w rachunku, wymieniająca „rs. 260 za stłuczone zwierciadła i szkło stołowe”.

Wesołe grono, pragnąc zaafiszować swoją zamożność, ściągnęło ze stołu obrus z całkowitem nakryciem, do zwierciadeł zaś rzucono szampankami jak do zwyciężnego celu.

Młodzież opuściła zakład z przekonaniem, że dokonała bohaterских czynów...

= Wypadki. — Na Oboźnej Feliks B. skutkiem poślizgnięcia upadł i złamał nogę. — Na Pradze Bronisława S., najechana przez wóz roboczy uległa złamaniu prawej ręki i poniosła ciężki szwank w boku.

= Składowa czytelnia.

We wsi Bobrownikach 30-tu włościan postanowiło odkładać co miesiąc 20 groszy na kupno książek.

Książeczki te stanowią mając zawiazek włościańskiej czytelnicy.

Przykład godzien naśladowania.

= Mrozy.

Z Kowna donoszą nam co następuje:

„I kto by mógł sądzić jeszcze wczoraj, że już dzisiaj (d. 20-go b. m.) będziemy mieli tak silny mróz?”

Termometr w tej chwili wskazuje sześć stopni niżej zera.

Przez cały dzień wczorajszymi padał obfity śnieg wespół z deszczem, przedtem zaś w ciągu dni kilku mieliśmy deszcz rześisty.

Ten niespodziewany mróz przestraszył, zwłaszcza tych, którzy mają stosunki z żegluga.

Jeśli w takim stopniu mróz potrwa przez ciąg dni kilku, kra popłynie po Niemnie.

Żegluga tegoroczna kampanję swoją liczy już chyba na dnie i lada dzień należy oczekiwać zupełnej przerwy.

= Oryginalne przedsięwzięcie.

Z Mińska litewskiego donoszą nam co następuje:

„W powiecie słuckim wykryto niedawno straszliwą nadużycia co do biletów uwalniających od powinności wojskowej.”

Okazało się, iż istniało tam całe fikcyjne biuro z urzędnikami w mundurach, podrobionymi pieczęciami, blankami itp.

Celem tej nadzwyczaj zrzeczności i śmiało zorganizowanej bandy, było wyludzenie pieniędzy od łatwowiernych.

W tym celu członkowie „stowarzyszenia” jeździli po całej gubernii mińskiej, a nawet i dalej, namawiając...

Przed kilkoma laty Warszawa święciła czterdziestopięcioletni jubileusz człowieka, cieszącego się ogólną miłością. Oprócz owacyj, ofiarowano człowiekowi temu wspaniałą ucztę, najwykwintniejszą, na jaką zdobyć się mogło warszawskie kuchmistrzostwo. Uczta rozpoczęła się we środe, zarwała kawał zwartku. Jedzono i pito do siódmej rano. O dziesiątej jeden ze znajomych spotkał jubilata, drepającego szybko w kierunku pewnej ustronnej jadłodajni...

— Dokądże to, jubilate?

— Na flaki, dobrodzieju.

— A dlaczego tak szybko?

— Bo się boję, żeby mi kto mojej porcji nie sprząmał!

„Historyczne” — jak pisano ongi w odsyłaczach nieprawdopodobnych romansów...

Są flaki i flaki!

Flaki w najpierwotniejszej formie przyrządzają damy zwane „flaczarkami”. Damy te są zwykle tłuste, a bardziej jeszcze zatłuszczone. Mieszkają one w okolicach Żelaznej Bramy i Starego Miasta, gdyż na tych placach, pod odkrytym niebem („pod słońcem”) specjal swój sprzedają.

Damy te, mimo realnego wyglądu, są aniołami zbawczymi wyrobników i nędzarzów. Za liche sześć groszy, za dydka, jak się tam mówi, dają one spory garnek gorącej i posilnej strawy. I nie nazywają się filantropkami...

W sakramentalne „niedziele i czwartki” spotykać można po zaułkach, kilkoletnie mizerne dziewczątka, owinięte w matczyną chustkę, podartą i wypłowiałą, i dźwigające pod tą chustką duże garnki, z których bucha aromatyczna para; są to dobre genjuszki, rozpoznające poddaszom pożywienie — pożywienie, które im wystarczyć musi na cały czwartek i na całą niedzielę...

wiając izraelitów mianowicie, aby do pomocy wojskowego stawali w Słucku, gdyż tam, zapłaciwszy pewną kwotę, niczego obawiać się nie potrzebuje.

Gdy delikwent dał się przekonać, wtedy za pomocą fałszywych dokumentów wyrabiano mu pozwolenie stawania do poboru w Słucku...

Tu pod wskazanym adresem znajdował całą komisję wojskową: badali go fikcyjni lekarze, fikcyjni urzędnicy wydawali mu bilet biały lub czerwony, (stosownie zapewne do wysokości wypłacanej kwoty) i t. p.

Fałszywe więc bilety setkami krążyły pomiędzy ludnością, gdyż, jak się później wykryło, podobnych biur istniało w gubernii mińskiej kilka.

Ofiarą oszustwa padło też i nieco włościan.

Wszyscy, tak izraelici, jak i włościanie, byli święcie przekonani, iż bilety, które otrzymali, miały całą wartość urzędową.

Przypadek dopomógł do wykrycia tej organizacji: młody człowiek, zwierzbowany przez bandę, zamiast udać się do fikcyjnej „kancelarii” wojskowej, trafem znalazł się w rzeczywistości.

Tu spostrzeżono, iż dokumenta, jakie przedstawił, są podrobione i powoli wykryto wszystko.

Przywódcy jednak „stowarzyszenia” zdolali zbiedz wszyscy, a tylko „oswobodzeni od poboru” poćciągłi zostali do odpowiedzialności, jako uczestnicy w przestępstwie.

Tym sposobem biedacy nie tylko, iż od powinności wojskowej uchylić się nie zdołali, lecz jeszcze stracili nadarmo grosz ciężką i krwawą pracą zdobyty.

= Pożar.

We wsi Płochowie, powiecie szczuczynskim, przed tygodniem wybuchł z niewiadomej przyczyny pożar. Spaliły się zabudowania gospodarskie, należące do 14-tu rolników, a ubezpieczone na ogólną sumę 4,990 rs.

Ofiarą też pożaru padł czteroletni chłopiec Antoni Rogiński.

= Wielki pożar.

Korespondent nasz z Ozorkowa pisze pod d. 19-m b. m. co następuje:

„Dziś około godziny 3-ej w nocy miasto nasze zaalarmowane zostało odgłosem dzwonów, bębna magistratowego i okrzykiem górej!”

Nim zdążono zebrać sikawki cała przedziałnia p. Ch. Rzepkowiec, zatrudniająca około 200 robotników stała w płomieniach, a tysiące iskier z palącej się przedzi i bawelny zagrażały sąsiednim domom.

Ratunek był bardzo gorliwy, niejedną z narażeniem życia starał się nieść pomoc, lecz fabryki ocalić nie było można.

Zgłiszczą tła się jeszcze w chwili kiedy to piszę. Fabryka była asekurowana, właściciel zatem nie będzie zrujnowany, ale około dwustu ludzi z rodzinami pozostało bez chleba.

Być może, iż kłeska ta przyspieszy organizację tyle razy już projektowanej straży ochotniczej.”

Wyższy gatunek flaków, stanowią: flaki z kiszka. Jeszcze wyższy: z kiszka i pulpetami.

Kiszka pojawia się już w garkuchniach, ale pulpet dopiero w restauracjach. Pulpetowi towarzyszą też różne zbytkowne przystawki, jak: chleb pyłkowy, muszkatołowa galka, wykalaczki (raz tylko używane i *Kurjer*). O tym ostatnim głosi zazwyczaj karta w oknie wywieszona, z takim najczęściej napisem: „*Kurjer i flaki do czytania*.”

Ale arystokracja flaków są — „flaczki”.

„Flaczki” podają w „handelkach.”

O ile flaki są potrawą taną i prostą, o tyle flaczki są specjałem kosztownym i złożonym: kosztownym — gdyż przy nich „porter” i „winko” są *de rigueur*; złożonym — gdyż kucharz sypie w nie wszystkie korzenie, jakie ma w szufladach, kładzie wszystkie jarzyny jakie znajdzie pod ręką i potrząsa całą tę kompozycję — parmezanem (z Gościnnego dworu).

A teraz kilka słów — przykrych.

Głód wrażeń zaprowadził mnie raz do rzeźni miejscowej...

Widziałem tam wiele rzeczy nie dodających apetytu, a między innymi: operację „oczyszczania” flaków, po wydobyciu ich... ztamtąd, gdzie je natura umieściła.

Sposób ten jest taki sam, jak przy wytłaczaniu wina z winogron...

Od owego dnia, nie jadłem flaków.

Ale wy którzyście aż tak dalekonię sięgnęli wzrokiem ani myślą, jedźcie w dalszym ciągu tę potrawę ojców i praojców, jedźcie ją z apetytem i punktualnością, co niedziela i co czwartek.

Tylko zaklinam was, nie zapominajcie nigdy o tem, iż:

„Flaki powinny się dobrze wysadzić, żeby zbyt dużo sosu nie miały i były esencjonalne...”

Fantazy.

W dniu onegdajszym, to jest 20 listopada, Jks. Karol Szmidel, pobłogosławił w kościele św. Krzyża związek małżeński między p. Janem Tomczakiem, a panną Walerją Jabłońską. Szczęść Boże młodej parze. (3722)

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Józef Ostrowski, emeryt, b. komisarz skarbowy przy b. komisji rządowej przychodu i skarbu, kawaler orderów, a ostatecznie urzędnik biura zarządu JW. hr. Krasin-skich, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, przeżywszy lat 69, oddał Boga ducha dnia 20-go listopada r. b. Za spokój jego duszy odbędzie się żałobne na bożeństwo w dolnym kościele św. Krzyża dnia 22-go b. m., o godzinie 9 i pół zrana. Wyprowadzenie zaś zwłok na cmentarz powązkowski nastąpi w niedzielę, o godzinie 3-ej po południu, na które stroskana siostra, krewnych, kolegów, przyjaciół i życzliwych zaprasza. 2—3738—

— B. p. Henryk Kohn, student prawa, po długiej i ciężkiej chorobie zakończył życie r. d. 20-yim listopada 1884-go r. w 20-yim roku życia. W nieutulonym żalu pograżeni rodzice, bracia i siostra zapraszają krewnych, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Chłodnej № 24 w niedzielę, to jest dnia 23-go listopada r. b., o godzinie 1-ej po południu na cmentarz wyznania mojżeszowego odbyć się mające. 3—3726—

† W dniu 24-yim b. m., to jest w poniedziałek, jako w dniu imienia ś. p. Klemensa Tomczeka, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Narodzenia N. Marii Panny (pokarmielemkim) na Lesznie, o godzinie 11-ej zrana. —1382—

† W dniu 24-yim b. m., to jest w poniedziałek, odbędzie się za duszę ś. p. Ludwika i Julji z Szymanowskich **Naim-skich**, nabożeństwo żałobne w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10 i pół zrana. —1381—

† Wszystkim krewnym, znajomym i przyjaciółom, którzy w smutnym obrzędzie pochowania zwłok nieodżałowanego męża i brata naszego ś. p. Aleksandra **Regulskiego**, udział przyjąć raczyli, kolegom, którzy na własnych barkach trumny do grobu ponieśli, najserdeczniejsze składamy podziękowanie. 3727—
Żona i rodzeństwo.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Wiedeń 21-go listopada.

Gazety tutejsze uważają mowę tronową cesarza niemieckiego za wróżbę pokoju.

Wiedeń 21-go listopada.

Na przedmieściu Hernal skonstruowano zatrucie trzydziestu osób, spowodowane spożyciem przez nie fałszowanej maki i smalcu.

Berlin 21-go listopada.

Socjalni demokraci, jak donoszą dzienniki tutejsze, postanowili naprzód wnieść w parlamencie projekt zniesienia ustaw wyjątkowych przeciw nim wydanych, następnie zaś projekt ustawy formułującej prawo do pracy i jego następstwa.

Berlin 21-go listopada.

Wczoraj przybyła tu Wielka Księżna Marija Pawłowna.

Paryż 21-go listopada.

Z Szanghaji donoszą, iż przybyły tamże dwa pancerniki chińskie, które, jak słychać, mają usiłować przerwać blokadę Formozy.

Paryż 21-go listopada.

Zjazd gospodarzy rolnych oświadczył się za podwyższeniem cła wwozowego od zboża. Wkrótce w tym przedmiocie ma nastąpić decyzja rady ministrów.

Londyn 21-go listopada.

W mowie wygłoszonej w Bristolu, wyraził się lord Kimberley w sposób następujący o sprawach azjatyckich: „Mamy po raz pierwszy na granicy Afganistanu, gdzie się właściwie państwo indyjskie zaczyna, mocarstwo europejskie. Ubezpieczenie tej granicy ma na celu, abyśmy, w razie zagrożenia Afganistanowi, mogli pojawić się tam, jako sprzymierzeńcy prawowitego rządu. Indje przebywają obecnie nową fazę: rozpoczęliśmy układy, ażeby załatwić tam w drodze pokojowej sprawy, które doprowadziłyby mogły do zaburzeń. Wobec granie długich na setki mil musimy posiadać możność szybkiego i skutecznego działania.”

Londyn 21-go listopada.

Koszta wyprawy angielskiej do Sudanu obliczone zostały na 10 do 12 milionów funtów szterlingów. Mahdi rozpoczął pochód wzdłuż Nilu ku Dongoli, pomocnik jego emir Osman Faryhair, który dotąd

Redaktor Wacław Szymanowski.—Sekretarz redakcji Tadeusz Czapelski.—Wydawca Gustaw Genshner.